

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8824/2568

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 828, ป.วิ.พ. มาตรา 42, ป.วิ.พ. มาตรา 60

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องถึงแก่ความตายวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 ทนายผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งให้จำเลยส่งเงินคืนเจ้าพนักงานบังคับคดีวันที่ 9 พฤษภาคม 2565 เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ทนายผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่ง รวมทั้งดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้ด้วยตนเองตลอดมา แสดงให้เห็นว่าตั้งแต่ผู้ร้องถึงแก่ความตายเป็นระยะเวลากว่า 7 ปี ทนายผู้ร้องดำเนินคดีโดยไม่ได้ติดต่อหรือขอคำปรึกษาหรือแจ้งเรื่องเพื่อดำเนินการไปให้ทายาทของผู้ร้องทราบเลย ซึ่งเป็นเรื่องผิดวิสัยของผู้เป็นทนายความ นอกจากนี้ ส. และ ท. รวมทั้งทายาทอื่นของ ล. ต่างก็มีได้ร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความแทนภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ผู้ร้องถึงแก่ความตายตาม ป.วิ.พ. มาตรา 42 โดยไม่ปรากฏเหตุผลว่าเป็นเพราะเหตุใด ถือได้ว่าเป็นการล่วงพ้นระยะเวลาที่ตัวแทนหรือทนายผู้ร้องจะจัดการดำเนินคดีเพื่อปกป้องรักษาประโยชน์ของผู้ร้องตาม ป.พ.พ. มาตรา 828 ทนายผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจดำเนินคดีแทนผู้ร้องต่อไป

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 1,560,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 31 กรกฎาคม 2540 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์ขอให้บังคับคดี ต่อมาเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 มีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ และขายทอดตลาดเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2546 โดยนายเรียร์ เป็นผู้ซื้อได้ในราคา 16,100,000 บาท ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งและหมายแจ้งให้จำเลยนำเงินดังกล่าวคืนแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดพังงา สาขาตะกั่วป่า เพื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีนำส่งเงินดังกล่าวไปยังศาลจังหวัดภูเก็ต หากจำเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามถือว่าจำเลยตกเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาศาลฎีกา และขอให้ศาลชั้นต้นออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อบังคับคดีในหนี้เงินดังกล่าวกับจำเลย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษาของจำเลยในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต มิใช่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของจำเลยในคดีนี้ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาดังกล่าว ผู้ร้องต้องไปดำเนินการในคดีดังกล่าว มิใช่คดีนี้ ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณาแล้วพิพากษากลับ ให้รับคำร้องของผู้ร้องฉบับลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2565 ไว้ไต่สวนและมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำสั่งใหม่ ส่วนค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ศาลชั้นต้นไต่สวนพิจารณาคำร้องแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่ง ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษายกอุทธรณ์คำสั่งของผู้ร้อง ค่าขึ้นศาลมีเพียง 200 บาท จึงไม่คืนให้ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของทนายผู้ร้องว่า ทนายผู้ร้องมีอำนาจหน้าที่จัดการดำเนินคดีเพื่อปกป้องรักษาประโยชน์ของผู้ร้องหรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องแต่งตั้งนายวินัย เป็นทนายผู้ร้องวันที่ 6 มิถุนายน 2551 ผู้ร้องถึงแก่ความตายวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 จากนั้นวันที่ 22 พฤษภาคม 2562 นายประดิษฐ์ น้องชายของผู้ร้องยื่นคำร้องขอคัดคำสั่งศาล คำพิพากษาเอกสารเกี่ยวกับการบังคับคดี เอกสารการรับเงิน และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการขายทอดตลาด

เพื่อใช้ประกอบเกี่ยวกับการพิจารณาคดีที่ศาลจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากนายสุชาติ และนางสาวทิพย์ ฤทัย ขอเพิกถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกของนายเหลื่อโดยไม่ได้ระบุถึงการตายของผู้ร้อง ซึ่งศาลจังหวัดภูเก็ตมีคำสั่งตั้งบุคคลทั้งสองเป็นผู้จัดการมรดกของนายเหลื่อร่วมกับผู้ร้องแล้ว ตามคำสั่งคดีหมายเลขแดงที่ 64/2546 ของศาลจังหวัดภูเก็ตและบัญชีเครือญาติแนบท้ายคำร้อง ต่อมาวันที่ 9 พฤษภาคม 2565 ทนายผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีการสั่งให้จำเลยส่งเงินคืน เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นคดีนี้ และเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ทนายผู้ร้องก็ได้อุทธรณ์คำสั่ง รวมทั้งดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้ด้วยตนเองตลอดมา แสดงให้เห็นว่าตั้งแต่ผู้ร้องถึงแก่ ความตายเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน อันเป็นระยะเวลากว่า 7 ปีแล้ว ทนายผู้ร้องดำเนินคดีโดยไม่ได้ ติดต่อกับหรือขอคำปรึกษาหรือแจ้งเรื่องที่ดำเนินการไปให้ทายาทของผู้ร้องทราบเลย ซึ่งเป็นเรื่อง ผิดวิสัยของผู้เป็นทนายความ นอกจากนี้นายสุชาติและนางสาวทิพย์ฤทัยรวมทั้งทายาทอื่นของ นายเหลื่อต่างก็ได้ร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความแทนภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ผู้ร้องถึงแก่ความตาย ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 42 โดยไม่ปรากฏเหตุผลว่าเป็นเพราะเหตุใด ถือได้ว่าเป็นการล่วงพ้นระยะเวลาที่ตัวแทนหรือทนายผู้ร้องจะจัดการดำเนินคดีเพื่อปกป้องรักษา ประโยชน์ของผู้ร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 828 แล้ว ทนายผู้ร้องจึงไม่ มีอำนาจดำเนินคดีแทนผู้ร้องต่อไป เมื่อปรากฏว่าทนายผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้วันที่ 9 พฤษภาคม 2565 ตลอดจนยื่นคำร้องอุทธรณ์ คำสั่งวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากที่ทนาย ผู้ร้องหมดอำนาจแล้ว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้อง ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

เรingsศักดิ์ วิริยะชัยวงศ์ · สุพัฒน์ พงษ์ทัดศิริกุล · ตุล เมฆยงค์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8824/2568>